

**Рибалка Аліна Володимирівна**  
курсант факультету підготовки фахівців  
для підрозділів превентивної діяльності

*Науковий керівник:*

**Рижкова Світлана Анатоліївна**  
старший викладач кафедри  
адміністративного права, процесу  
та адміністративної діяльності  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

## **ДІТИ ЯК ЖЕРТВИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА**

На сьогоднішній день проблематика домашнього насильства набуває неабиякої актуальності та поширення в українському суспільстві. Кожна людина, незалежно від віку та статті може стати жертвою домашнього насильства. Наслідки можуть бути різними, починаючи від проблем зі здоров'ям до смерті. Держава піклується про своїх громадян на законодавчому рівні, багато волонтерів та різних центрів намагаються допомогти жертвам домашнього насилля, але не зважаючи на значні кроки зацікавлених осіб – статистичні дані з кожним днем підвищуються, а кількість жертв домашнього насильства зростає. Проблемні питання у своїх працях висвітили такі дослідники, як, С. Буров, І. Дубиніна, В. Міленко, С. Мосієнко, Ю. Онишко, Л. Смилова, М. Ясиновська та ін. Діти – можуть зазнати різного виду насильства з боку батьків, рідних, вихователів та викладачів. Насилля може проявлятися в формі ударів, катувань, ляпасів, припикання гарячими предметами та з використанням інших предметів із метою завдання дитині школи. Унаслідок чого у дитини порушується стан здоров'я, порушується розвиток або ж дитина помирає [1].

Фізичне насилля може бути застосоване до дитини в формі наказу спробувати наркотики, алкоголь, отруйні засоби, а також включає в себе спроби втопити чи придушити дитину. Застосування фізичного насильства може супроводжуватись словесними образами та психічною травмою.

Іншим видом насилля, котре застосовується до дитини є сексуальне насильство, або ж спокуса, тобто використання дитини з метою задоволення своїх сексуальних потреб. Також діти можуть бути використані для знаття порнофільмів, проституції. Сексуальне насилля також проявляється у підгляданні за дитиною, оголенні перед нею своїх статевих органів.

Діти також є жертвами психічного насилля, котре відбувається в формі постійної чи систематичної словесної образи дитини. Таке насилля принижує гідність дитини. Особи ніби звинувачують дитину в тому, що вона якась не така, та не відповідає їх уявленням.

На практиці, дитина – жертва страждає одночасно від декількох видів насилля. Найчастіше застосують фізичне (побиття, ляпаси) та емоційне (погрози та образи). Також проявом насилля визначають відсутність у матері любові до своєї дитини. Такі діти відчують, що непотрібні найріднішій людині. Частіше за все мають недостатню вагу тіла, хворіють та гірше розвиваються.

Найнебезпечніший вид насилля до дитини – це той, котрий передбачає загрозу життю та здоров'ю. Потрібен час, щоб залікувати ці ушкодження, але ще більше часу і зусиль потрібно для того, щоб залікувати сердечні рани, психіку дитини, що постраждала від побоїв [4].

Діти – жертви часто відстають у зрості, масі та в інших показниках від своїх однолітків. Вони пізно починають говорити, мало сміються та погано навчаються. Для них характерні паразитичні звички, тобто кусання нігтів чи розгойдування на місці. Якщо просто поглянути на дитину можна побачити відсутність блиску та зацікавленості в очах, похмурий вигляд обличчя та певна зневага та агресія в погляді. Також зазначене може виражатися в брудному одязі, педікульозі, висипаннях, неприємному запаху від одягу і тіла.

Практично всі діти, що постраждали від жорстокого поводження та зневажливого ставлення, пережили психічну травму, у результаті чого вони розвиваються з визначеними особистісними, емоційними та поведінковими особливостями, що негативно впливає на їх подальше життя [2].

Також для дітей є характерною низька самооцінка. Дитина весь час переживає відчуття провини та соромиться. Вона завжди думає, що «якась не така». Через що переживає депресивний стан та ускладнені відносини в спілкуванні.

Серед дітей-жертв, часто спостерігаються спроби покінчити з собою. Що спричинено постійними приступами занепокоєння, туги та самотності, а також проблемами зі сном. Такі діти завжди відчують себе самотніми та покинутими.

Діти-жертви намагаються вирішити свої проблеми, але, на жаль, не кращими способами. Часто знаходяться в оточенні кримінальних авторитетів, мають пристрасть до алкоголю, наркотичних засобів, починають красти та люблять влаштовувати бійки. Дівчата, котрі зазнали насильства, часто починають займатися проституцією [3].

Діти-жертви домашнього насилля відчують труднощі у разі створення власної родини, вони не можуть дати своїм дітям досить тепла, оскільки не вирішені їхні власні емоційні проблеми.

Отже, на підставі вищезазначеного, можна дійти висновку, що діти можуть бути жертвами домашнього насильства. І на жаль, частіше за все вони не можуть самостійно припинити такі насильницькі дії. Тому потребують допомоги від дорослих, держави, правоохоронних органів та волонтерів. Як свідчать статистичні дані, діти-жертви у більш свідомому віці

самі стають кривдниками і несуть загрозу суспільству, порушуючи закони держави. Дані дії вчиняються через незнання того, як це – жити в безпеці. Своїми негативними вчинками діти полегшують свої страждання. Тому контролюючим органам слід покращувати та здійснювати повний контроль за умов проживання дітей та вчинювати усі необхідні дії з метою уникнення та зменшення кількості жертв домашнього насильства.

1. Агресія. Анексія. Конфлікт. Соціально-педагогічна та психологічна відповідь на виклики для дітей: методичні рекомендації для педагогів дошкільних навчальних закладів (рекомендовано до друку вченою радою ХНПУ ім. Г.С. Сковороди від 24.06.2016, протокол № 5 та радою Українського науковометодичного центру практичної психології і соціальної роботи НАПН України від 07.07.2016, протокол № 6).

2. Методичний посібник «Насильство над дітьми в сім'ї: причини та напрямки протидії» Шевчук В. В. (затверджено науково-методичною радою Закарпатського ІІПО).

3. Методичний посібник «Психологічна допомога дітям, що зазнали насильства» Копосович М. Г. (затверджено науково-методичною радою Закарпатського ІІПО). ???

4. Методичний посібник з профілактики сексуального насильства та сексуальної експлуатації дітей «Формування навичок безпечної поведінки дітей» (за заг. редакцією: Цюман Т. П., від 14.02.2017, протокол № 1).

**Рижкова Світлана Анатоліївна**  
старший викладач кафедри  
адміністративного права, процесу  
та адміністративної діяльності  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

## **ПРОФІЛАКТИЧНА РОЛЬ ІНСПЕКТОРІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КІБЕРБЕЗПЕКИ ДІТЕЙ**

Із розвитком сучасних технологій, цифрове середовище в реаліях сьогодення є необхідним ресурсом обміну та отриманню інформації серед користувачів Інтернет. В умовах обмежувальних карантинних заходів спричинених COVID-19, серед активних користувачів Інтернет-ресурсами, соціальними мережами, месенджерами є діти, які в тому числі навчаються в школі. Обмеження спілкування в реальному житті, виходячи з зазначеної проблеми трансформується у віртуальне спілкування, та, як наслідок, таке «спілкування» має на жаль, не віртуальні, а реальні загрози, пов'язані з нерозумінням та відсутністю навичок безпечної поведінки дітей в цифровому просторі. Уповноважений президента України з прав дитини Микола Кулеба навів такі статистичні дані – 40% дітей 8-11 років засинають поруч зі смартфоном; 35% – мають власний смартфон; 18% – мають власний профіль в соціальних мережах (хоча офіційна реєстрація дозволена з 13